

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

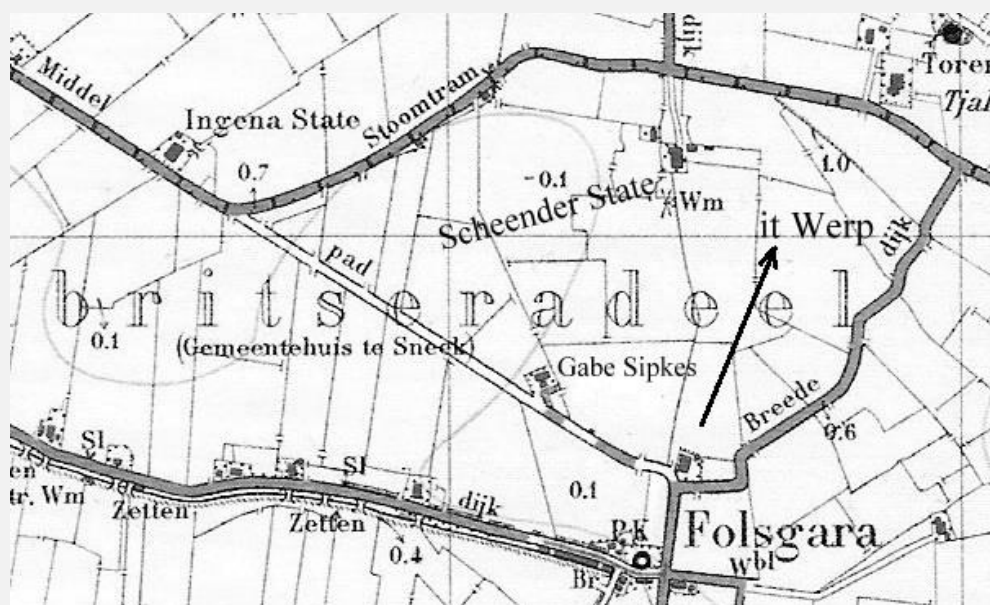


© Foto Atse Bruin

It Werp

Gabe Sipkes Kooistra / Breeuwsma pleats

It gebiet noardlik fan de Brede Dyk wie om de 11^e iuw hinne noch Middelsee. It tij sette der twa kear deis slib ôf. Hjirtroch ûntstie in stik bûtendyks lân dêr't de boeren yn de simmer harren jongfee op weidzje litte koene. It Werp wie de namme dy't de bewenners fan Foldesgara brûkten om dit stik lân oan te tsjuten. Werp is in algemiene namme yn Fryslân foar natuerlik of troch minsken ophege lân.



Kaartsje: Tresoar: Chromotopografische Kaart des Rijks (kaartblad 144: Bolsward) Datering: 1931

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

In tal iuwen letter, as de Middelsee der allang net mear is, wurdt op 14 septimber 1852 nei melkerstiid op Scheender state de koets ynspond foar Sipke Gabes Kooistra. Syn frou Yke Ruurds Abma hat de foarrige jûn, om tsien oere hinne, in soan krigen. Sipke Gabes giet, op 61 jierrige leeftyd, nei Snits om oanjefte te dwaan fan de berte fan syn jongste soan Gabe Sipkes. Mei de tsjûgen Jan Pieters Deinum, eksekuteur út Ysbrechtum en klerk Feike Boschma tekenet hy de akte.

Hoewel't Sipke Gabes al op leeftyd is, is hy noch in krasse fint. Hy sjocht dat de jonge Gabe Sipkes opgroeit ta in grutte sterke keardel. Gabe is en bliuwt lykwols de jongste fan de bern, syn takomst is net op Scheender state. De buorkerij is ornearre foar syn âldste broer Simon Sipkes. Gabe ferlit Scheender state en giet nei Boalsert.

Op 1 desimber 1879 geane Fedde Oeges fan de Breeuwsma pleats (achter de pleats op Easthimmerwei 21) en skuonmakker Lucas Elzinga nei Snits om oanjefte te dwaan fan it ferstjerren fan Sipke Gabes Kooistra. Hy is nei in koart siikbêd op 88 jierrige leeftyd ferstoarn.

In wike nei de begraffenis freget syn frou Yke Ruurds Abma de notaris om del te kommen. It besit fan Sipke Gabes moat ynventarisearre wurde en ûnder de neibesteanden ferdield wurde. Simon Sipkes is al boer wurden op Scheender state doe't syn heit noch libbe. Foar him sil der net in soad feroarje.

De jongste soan Gabe Sipkes moat wachtsje oant 1885 ear't hy oanspraak meitsje kin op syn erfdiel.

Gabe Sipkes trout op 20 novimber 1880 mei Ytje de Boer út Burchwert, dêr't se wurket as tsjinstfaam. It pear wennet ek nei it trouwen yn Burchwert. Sân moanne letter wurdt op 20 juny 1881 harren soan Sipke Gabes berne. Wêr't it pear yn dat skoft fan libbet is net bekend, foar beiden stiet skreaun "zonder beroep".

Gabe Sipkes kriget yn 1885 syn bernepart, hy is dan in ryk man. Hy beslút boer te wurden. Lykwols, dan hat men ferlet fan in pleats en lân. Hy fynt in gaadlik plakje yn de Folsgaasterhem oan de noardkant fan it Middelpad, it paad nei Nijlân, fuort by Scheender state. Hy keapet lân en lit in pleats bouwe. It wurdt in hecht boude pleats, want der wurdt boud op in oerenkontrakt y.p.f. in oannimmersbedrach.

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp



De tinkstien wurdt op 22 april 1886 troch syn fiifjierrige soan Sipke Gabes pleatst.

foto Atse Bruin

Op 5 jannewaris 1897 ferstjert Gabe Sipkes hommels, noch mar 44 jier âld. Syn frou Ytje en harren soan Sipke Gabes bliuwe efter. Ytje hat net in soad tiid om te treurjen. Hja ferhuzet mei har soan nei Snits, dêr't se op 4 maaie 1898 op'e nij trout mei de 29 jierige Pieter Twijnstra út Folsgeare. Hy is de soan fan Sjerp Twijnstra en is fan berop keapman. De buorkerij wurdt nei alle gedachten ferhierd, want Sipke Gabes is noch te jong om te buorkjen.



foto: argyf Feike
van der Velde

1920 - 1930 Gabe Sipkes Kooistra pleats mei rjochts de molkkelder dy't letter oanpast wurdt.

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

Yn 1927 komme de pleats en it lân yn de ferkeap. Willem van der Velde, krekt trouw mei Wietske Boschma, keapet de buorkerij. Yn 1930 wurdt harren soan Feike berne.

Yn dit tiidrek wurde der plannen makke om in spoarline oan te lizzen fan Snits ôf nei de Ofslútdyk dêr't hurd oan wurke wurdt. Dizze spoarline soe krekt noardlik fan de pleats rinne moatte en in halte krije yn Nijlân. Dit plan giet net troch. Yn plak hjirfan wurdt de rykswei 43 (letter A7) oanlein. Dizze dyk krúst it Middelpaad op 'e hichte fan Ingena state. Hjirtroch wurdt it Middelpaad fanút Folsgeare in dearinnend stik dyk. De namme Middelpaad ferdwynt en it stikje dyk nei de Kooistra pleats kriget de nije namme "It Werp".



foto atlas Friesland

Willem van der Velde kriget de mooglikheid om boer te wurden op Strûpenkeal. De Kooistra buorkerij wurdt yn 1935 ferhierd oan Rouke de Jager. Lykwols, nei twa jier beslút Rouke werom te gean nei Toppenhuzen. Petrus Tiemersma komt yn 1937 op de buorkerij. Jelle, ien fan de soannen fan Tiemersma trout hjir. Hy giet yn oktober 1958 fuort nei Amearika.

Yn 1965 wurdt Lieuwe Koopmans de nije eigner fan de Kooistra buorkerij oan It Werp. Hy wennet hjir oant syn ferstjerren yn jannewaris 1992. Syn widdofrou Martha Koopmans-Draijer set de buorkerij dan te keap.

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp



foto Atse Bruin

Foar in pear âld Folsgeasters is dit in bûtenkâns.....

Jelle Breeuwsma hat Alida Breimer moete en hja binne it wakker iens. Beide ha hja in famyljebân mei Folsgeare. Jelle is de efterfterpakesizzer fan Johannes Breeuwsma fan de eardere Breeuwsma buorkerij yn Folsgeare. Alida har bining mei it doarp rint fia Rouke de Jager en har muoike. Rouke wie de âldste broer fan har pake Pieter de Jager en har muoike is troud mei Jelle Tiemersma fan de pleats oan It Werp. Wannear't Jelle en Alida de pleats keapje fan widdofrou Koopmans, wurdt de bân fan de Breeuwsma's mei it doarp werom brocht. In bân dy't yn 1696 begûn mei de komst fan Jentje Oeges Breeuwsma.

De Kooistra buorkerij oan it Middelpad is in Breeuwsma buorkerij oan It Werp wurden.



foto Wytske Heida

Dorpscanon van Folsgeare

It Werp

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewurking en oersetting: Wytske Heida

Foto's: Atse Bruin, Wytske Heida, argyf Feike van der Velde, atlas Friesland

Kaartsje: Tresoar

Disclaimer: Foar alle foto's jildt, dat der soarchfâldich útsocht is wa't de eigner is en is tastimming frege en krigen foar it brûken yn dit finster. Finsters oer persoanen binne pleatst nei weromkeppeling mei belutsenen. Mocht der nettsjinsteande eat net korrekt wêze, graach de redaksje ynformearje.